

STRESZCZENIE

W celu określenia przydatności wybranych wskaźników krążeniowo-oddechowych do oceny wydolności fizycznej polskich kolarzy wykonano test ergospirometryczny u 286 zawodników (88 kobiet $17,8 \pm 1,6$ lat i 198 mężczyzn $18,1 \pm 1,6$ lat). Obok wskaźników mierzonych od wielu lat, analizie poddano nowy wskaźnik wydajności pochłaniania tlenu OUES (Oxygen Uptake Efficiency Slope).

Wykazano wzrost wartości wskaźników maksymalnych (max) i progowych (AT4) związanych z mocą (P), poborem tlenu (VO_2) i OUES wraz z kategorią wiekową u kolarzek i kolarzy. Głównymi wskaźnikami różnicującymi kategorie wiekowe kolarzy były P_{AT4} , P_{max} , VO_{2AT4} i $P_{max/FFM}$ wyrażone na beztłuszczową masę ciała (FFM). Wartości dyskryminujące pomiędzy wspomnianymi grupami wykazał również wskaźnik OUES.

Do wskaźników różnicujących zawodników osiągających sukces sportowy (S) od pozostałych (U) zaliczono P_{max} , P_{AT4} , VO_{2AT4} i OUES u juniorów i juniorów młodszych, natomiast OUES u junierek młodszych. Ponadto w grupie juniorów zawodnicy z sukcesem osiągnęli wyższe wartości $P_{AT4/kg}$, $VO_{2AT4/FFM}$, $VO_{2max/FFM}$, a w grupie mężczyzn U23 $P_{max/FFM}$, $OUES_{AT4/kg}$, $OUES_{100/kg}$, $OUES_{AT4/FFM}$. Nie zanotowano istotnych różnic w grupach S i U wśród kolarzek junierek i U23.

Wykazano również, że wskaźniki $OUES_{70}$ i $OUES_{AT4}$ (wyznaczone odpowiednio z 70% czasu trwania testu i czasu osiągnięcia progu AT4) mogą służyć do określenia wartości maksymalnych wskaźnika $OUES_{100}$. Ma to praktyczne znaczenie, gdyż eliminują potrzebę stosowania testów o maksymalnej intensywności.